

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5 Sociale veiligheid ontsleuteld

24 maximumscore 2

- Ministerie van Binnenlandse Zaken (en Koninkrijksrelaties) heeft als taak (één van de volgende): 1
  - het bevorderen van de openbare orde en veiligheid
  - supervisie over de rol van de politie op het gebied van de openbare orde

- Ministerie van Justitie heeft als taak (bijvoorbeeld één van de volgende): 1
  - de handhaving van wetten / rechtshandhaving (verantwoordelijk voor het werk van het OM)
  - handhaven van de rechtsorde / voorkomen en bestrijden van criminaliteit
  - verantwoordelijk voor de wetgeving op het gebied van o.a. straf(proces)recht
  - belast met het doen opsporen en vervolgen van strafbare feiten (en uitvoeren van straffen)
  - supervisie over de opsporingstaken van de politie via het OM

25 maximumscore 2

- fase van terugkoppeling of feedback 1
- Het rapport is een evaluatie van het overheidsbeleid, in dit geval van het veiligheidsbeleid van de kabinetten-Balkenende in de periode 2002-2007. Beleidsevaluatie is een vorm van terugkoppeling: er wordt nagegaan of het beleid goed is uitgevoerd en effectief is geweest. Dit kan leiden tot verbetering van beleid 1

26 maximumscore 3

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- Onderzoekers kiezen twee uitgaansgebieden in bijvoorbeeld verschillende steden die qua uitgaansgelegenheden, bezoekersaantallen, samenstelling publiek zo goed als gelijk aan elkaar zijn 1
- Voorafgaand aan het experiment wordt in beide uitgaansgebieden het aantal geweldsdelicten gemeten. In het ene gebied worden camera's opgehangen en in het andere gebied niet 1
- Na afloop van een bepaalde periode meten de onderzoekers het aantal geweldsdelicten per uitgaansgebied en stellen zij vast of zich in het uitgaansgebied met cameratoezicht minder geweldsdelicten hebben voorgedaan dan in het uitgaansgebied zonder cameratoezicht. Is dit het geval, dan is de veronderstelling/hypothese bevestigd 1

of

Vraag	Antwoord	Scores
	<ul style="list-style-type: none"> • Van een bepaald uitgaansgebied in een stad zonder cameratoezicht wordt gedurende een bepaalde periode de geweldscriminaliteit gemeten 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Daarna wordt in hetzelfde uitgaansgebied in een vergelijkbare periode (vergelijkbaar qua drukte, samenstelling uitgaanspubliek, evenementen e.d.) de hoeveelheid geweldscriminaliteit met cameratoezicht gemeten 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Vervolgens wordt vastgesteld of na de periode met cameratoezicht minder geweldsdelicten hebben voorgedaan dan in de periode zonder cameratoezicht. / Er wordt vastgesteld of er een significant verschil is wat betreft het aantal geweldsdelicten in de periode zonder en in de periode met cameratoezicht 	1
27	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • slachtofferenquêtes 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Door het verschil te berekenen tussen het aantal geweldsdelicten dat door de bevolking ervaren wordt (figuur 1.1b) en de geweldsdelicten die door de politie geregistreerd worden (figuur 1.1f) 	1
28	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Self report onderzoeken / zelfrapportage: in dit onderzoek wordt aan mensen gevraagd of zij zelf bepaalde delicten hebben gepleegd en hoe vaak ze dit hebben gedaan 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • kanttekening (bijvoorbeeld één van de volgende): – Zelfrapportage geeft over bepaalde delicten (bijvoorbeeld moord) geen betrouwbare informatie: die delicten komen in Nederland zo weinig voor dat de kans zeer klein is dat daders in de onderzoeksgroep zitten. – Bovendien is het de vraag of daders van zware misdrijven eerlijk antwoord zullen geven. 	1
29	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> • Voorbeelden van een juiste omschrijving van vermindering van sociale cohesie zijn (twee van de volgende): 	2
	<ul style="list-style-type: none"> – Mensen voelen zich veel minder sterk met elkaar verbonden en minder verantwoordelijk voor elkaar. – Mensen voelen zich minder verbonden met groepen, organisaties of instituties. – Het aantal mensen dat lid is van verenigingen, kerken e.d. neemt af. – Bewoners van een wijk/stad vinden of ervaren dat mensen niet op een prettige manier met elkaar omgaan. – Bewoners vinden dat ze weinig contact hebben met hun directe burens en/of andere wijkbewoners. 	

Opmerking

Voor een juist voorbeeld wordt een punt toegekend, met een maximum van twee punten.

Vraag	Antwoord	Scores
	<p>Uitleg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deze voorbeelden van vermindering van sociale cohesie kunnen leiden tot (één van de volgende): – minder sociale controle / minder formeel en informeel toezicht. – het vergroten van de anonimiteit. – het ontstaan van een afstand tussen verschillende bevolkingsgroepen. – afnemende betekenis van religie. – verandering van het norm- en waardebesef bij bepaalde mensen ten aanzien van bijvoorbeeld 'mijn' en 'dijn'. (Bijvoorbeeld iets stelen of vernielen wordt door personen die zich hieraan schuldig maken niet zo erg gevonden.) <p>Elk van deze veranderingen kan een oorzaak zijn van de stijging van de criminaliteit, maar ook de veranderingen gezamenlijk kunnen leiden tot stijging van de criminaliteit.</p>	1
<p>30 maximumscore 3</p>	<p>Binnen de hoofdlijn <i>rechtshandhaving</i> ligt de nadruk op repressief beleid. Repressief beleid legt de nadruk op strafrechtelijk optreden. Citaten/voorbeelden (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – “De eerste en zwaarste beleidslijn is die van de strafrechtelijke aanpak.” (regels 1-2) – “de veelplegers en de criminele jongeren moeten sneller, zekerder, zwaarder en meer op maat (of persoonsgericht) bestraft worden.” (regels 9-12) – De politie moet meer verdachten aanhouden en doorsturen naar het OM. (regels 13-17) <p>voor een juiste uitleg met een juist citaat/voorbeeld</p>	1
	<p>Binnen de tweede hoofdlijn <i>toezicht en handhaving</i> ligt de nadruk op preventie. Preventief beleid omdat het gaat om maatregelen van de overheid om delicten te voorkomen door het vergroten van toezicht / sociale controle en handhaving. Citaten/voorbeelden (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – “Hierin staan vooral gelegenheidsbeperkende maatregelen centraal.” (regels 26-27) – controle versterken op specifieke locaties (stations, uitgaansgebieden etc.) (regels 29-35) – Door de versterkte controle worden overtredingen en delicten voorkomen en tegelijk worden ook overlast en verloedering teruggedrongen. (regels 38-43) – “door toezichthouders extra bevoegdheden te verschaffen” (regels 50-51) – “preventief fouilleren en technopreventie” (regels 55-56) – “uitbreiding van cameratoezicht” (regels 57-58) <p>of</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
	<p>Binnen de tweede hoofdlijn <i>toezicht en handhaving</i> kan de nadruk ook liggen op repressie. Verschillende maatregelen kunnen als een vorm van repressie ervaren worden. Namelijk als de daadwerkelijke bestrijding en bestraffing van misdrijven door politie en justitie. Zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> – “Men verwacht dat door de versterkte controle niet alleen overtredingen en delicten worden voorkomen of sneller worden aangepakt,” (regels 38-41) – “Binnen deze urgentiegebieden spant de overheid zich in om wettelijke belemmeringen weg te nemen door onorthodoxe maatregelen en door toezichthouders extra bevoegdheden te verschaffen.” (regels 46-51) – “Tot de onorthodoxe maatregelen kunnen de wijziging van de privacy-wetgeving, de identificatieplicht, het preventief fouilleren en technopreventie gerekend worden.” (regels 52-56) – “Onder voorwaarden mogen de cameraregistraties gebruikt worden voor de opsporing van verdachten.” (regels 58-61) <p>voor een juiste uitleg met een juist citaat/voorbeeld</p>	1
	<p>In de derde beleidslijn <i>kwaliteit van de leefomgeving</i> ligt de nadruk op preventie. Criminaliteit en overlast wil men voorkomen door de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren.</p> <p>Citaten/voorbeelden (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Men wil de criminaliteit niet aanpakken via bestraffing maar vanuit een veiligheidsstreven. (regels 63-66) – “Deze beleidslijn richt zich ... op het tegengaan van overlast en verloedering, en het vergroten van veiligheidsgevoelens in de stad en de eigen wijk.” (regels 67-73) <p>voor een juiste uitleg met een juist citaat/voorbeeld</p>	1
<p>31 maximumscore 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het OM kan meer zaken seponeren (op grond van het opportuniteitsbeginsel) • Het OM kan meer transacties aanbieden / schikkingen treffen om vervolging te voorkomen 	1 1
<p>32 maximumscore 3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het dilemma van de overheid in de rechtsstaat houdt in dat de overheid aan twee doelen van de rechtsstaat moet voldoen die met elkaar op gespannen voet staan. Er is sprake van een spanning tussen enerzijds het doel rechtshandhaving / zorgen voor veiligheid en anderzijds het doel rechtsbescherming van de burgers tegen machtsmisbruik van de overheid bij rechtshandhaving 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Voorbeeld van een juist antwoord op het tweede onderdeel van de vraag:

- Meer cameratoezicht / preventief fouilleren zou misschien effectief kunnen zijn om de veiligheid te vergroten of om de criminaliteit terug te dringen (rechtshandhaving), maar het plaatsen en gebruiken van camera's / preventief fouilleren tast de privacy van de burger of persoonlijke vrijheid aan (rechtsbescherming van de burgers). De burgers moeten in een rechtsstaat beschermd zijn tegen de macht/willekeur van de overheid.
of (andere uitleg van rechtsbescherming van de burgers)
Ook de overheid moet bij het bestrijden van criminaliteit zich houden aan wettelijke regels. Er moeten waarborgen zijn dat er geen oneigenlijk gebruik of misbruik wordt gemaakt van beelden van personen die door camera's zijn opgenomen. / Er moeten waarborgen zijn voor bescherming van de persoonlijke levenssfeer

2

Opmerking

In de uitleg moet expliciet staan wat rechtsbescherming van de burgers inhoudt, namelijk bescherming tegen de macht of willekeur van de overheid en dat er daardoor wettelijke waarborgen zijn tegen oneigenlijk gebruik of misbruik van maatregelen om criminaliteit te bestrijden.

33 maximumscore 4

- De rationele keuzetheorie / gelegenheidstheorie
(houdt in dat het plegen van een delict het gevolg is van de afweging door de potentiële dader van mogelijke risico's (kosten) en opbrengsten van dat delict (baten)).
Verhoging van de pakkans maakt dat de risico's hoger zullen worden geschat en dat daardoor de kans dat potentiële daders daadwerkelijk zullen overgaan tot crimineel gedrag, zal afnemen
- De sociale controletheorie
(houdt in dat crimineel gedrag wordt tegengegaan door de pijnlijke of vervelende gevolgen van formele of informele sociale controle).
De politie zorgt voor formele sociale controle en zorgt voor vervelende gevolgen voor daders door ze uit de roulatie te halen. Hierdoor worden potentiële daders afgeschrikt

2

2

Opmerking

Wanneer alleen de theorie zonder juiste uitleg wordt genoemd, mogen geen punten worden toegekend.

34 maximumscore 2

Bij relatieve theorieën, omdat in deze theorieën de straf wordt gerechtvaardigd door het effect dat de straf heeft op de dader (en niet door het door hem gepleegde delict).
(Bij absolute theorieën wordt de straf gerechtvaardigd als vergelding voor het plegen van het delict. De straf is absoluut omdat deze losstaat van een eventueel effect op de dader.)